

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Wybrane zagadnienia z teorii sterowania
Nazwa modułu w języku angielskim	Selection problems of control theory
Obowiązuje od roku akademickiego	2012/2013

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Elektrotechnika
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	stacjonarne
Specjalność	automatyka
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Systemów Sterowania i Zarządzania
Koordynator modułu	Dr hab. inż. Stefański Tadeusz
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	przedmiot specjalnościowy
Status modułu	obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	semestr I
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	semestr zimowy
Wymagania wstępne	Podstawy automatyki; Teoria sterowania; Teoria sterowania i systemów 1, 2, Wybrane zagadnienia teorii sterowania
Egzamin	tak
Liczba punktów ECTS	6

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze [h]	30	15	30		

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Celem modułu jest uzupełnienie wiedzy z zakresu podstaw projektowania układów liniowych, nieliniowych, z wymuszeniami stochastycznymi oraz metodami optymalizacji dynamicznej. Powinien także posiadać ogólną wiedzę z zakresu sterowania adaptacyjnego, metod sztucznej inteligencji, a także zastosowania nowoczesnych technik w układach sterowania.

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć (w/ć/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Ma wiedzę teoretyczną z zakresu podstawowych metod analizy układów dynamicznych.	W./ćw./lab.		T1A_W03
W_02	Ma wiedzę z zakresu analizy i projektowania liniowych układów regulacji.	W./ćw./lab.		T1A_W04
W_03	Ma wiedzę z zakresu analizy i projektowania nieliniowych układów regulacji.	W./ćw./lab.		T1A_W04
W_04	Ma wiedzę z zakresu podstaw i zastosowań w praktyce metod optymalizacji statycznej	W./ćw./lab.		T1A_W04
W_05	Ma wiedzę z zakresu podstaw procesów stochastycznych oraz analizy układów dynamicznych z wymuszeniami stochastycznymi	W./ćw./lab.		T1A_W04
W_06	Ma wiedzę z zakresu zastosowania nowoczesnych technik mikroprocesorowych w automatyce	W./ćw./lab.		T1A_W04
U_01	Potrafi analizować zjawiska zachodzące w nieliniowych, optymalnych i z wymuszeniami stochastycznymi układach regulacji, opisywać je zależnościami matematycznymi, wyznaczać przebiegi czasowe podstawowych wielkości tych układów, dokonać stosownych obliczeń wartości parametrów regulatorów.	W./ćw./lab.		T1A_U09
U_02	Potrafi zastosować odpowiednie metody analityczne i symulacyjne do rozwiązania problemu sterowania obiektami dynamicznymi, analizować wyniki i wyciągać odpowiednie wnioski	W./ćw./lab.		T1A_U08
U_03	Potrafi ocenić przydatność proponowanych metod analizy i projektowania do rozwiązywania typowych zadań z zakresu regulacji podstawowych wielkości procesu dynamicznego	W./ćw./lab.		T1A_U15
U_04	Potrafi dokonać identyfikacji problemu i sformułować założenia projektowe dla typowego zadania sterowania obiektem	W./ćw./lab.		T1A_U14
U_05	Potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania; potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac zapewniający dotrzymanie terminów	W./ćw./lab.		T1A_U14
K_01	Ma świadomość wpływu rozwiązań przemysłowych na środowisko i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki tych działań.	W./ćw./lab.		T1A-K02
K_02	Ma świadomość szybkiego postępu wiedzy z zakresu metod i technik regulacji i konieczności ciągłego dokształcanie się	W./ćw./lab.		T1A-K01
K_03	Potrafi myśleć i działać twórczo	W./ćw./lab.		T1A-K06

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Pojęcia podstawowe.	
1,2	Projektowanie liniowych układów sterowania.	
3	Projektowanie nieliniowych układów regulacji.	
4	Projektowanie układów regulacji z wymuszeniami stochastycznymi.	
5	Zastosowanie metod optymalizacji statycznej w projektowaniu układów regulacji.	
6	Projektowanie adaptacyjnych układów sterowania.	
7	Metody optymalizacji dynamicznej w projektowaniu układów sterowania.	
8	Zastosowanie metod sztucznej inteligencji w układach sterowania.	
9	Sterowniki PLC w automatyzacji procesów produkcyjnych.	
10,11	Systemy mikroprocesorowe w układach automatyki, system dSPACE	
12,13	Zastosowanie matryc FPGA w układach automatyki.	
14,15	Programowanie robotów na przykładzie robota KAWASAKI	

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Wprowadzenie.	
2.	Projektowanie liniowych układów sterowania.	
3.	Projektowanie nieliniowych układów sterowania.	
4.	Projektowanie optymalnych układów sterowania.	
5.	Układ sterowania – zastosowanie sterownika PLC	
6.	Układ regulacji – zastosowanie systemu dSPACE	
7.	Układ regulacji – zastosowanie matrycy FPGA	
8.	Zaliczenie.	

3. Treści kształcenia w zakresie zadań laboratoryjnych

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Wprowadzenie.	
2,3.	Układ z regulatorem i obserwatorem stanu.	
3,4.	Sterowanie przekaźnikowe.	
5,6.	Sterowanie adaptacyjne.	
7,8.	Układ regulacji – zastosowanie mikrokontrolera	
9,10.	Układ sterowania – zastosowanie sterownika PLC	
11,12.	Układ regulacji – zastosowanie systemu dSPACE	
13,14.	Układ regulacji – zastosowanie matrycy FPGA	
15.	Zaliczenie	

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)
W_02 W_03 W_04 W_05 U_02 U_03	Test 1
W_02 W_06 U_02 U_03	Test 2
W_01 W_02 W_03 W_04 W_05 W_06 U_01 U_02 U_03 U_04 K_03	Test – egzamin

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS	
Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 g.
Udział w ćwiczeniach	15 g.
Udział w laboratoriach	30 g.
Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	3 g.
Udział w zajęciach projektowych	
Konsultacje projektowe	
Udział w egzaminie	2 g.
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	80 <i>(suma)</i>
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	3,2
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	5 g.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 g.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	10 g.
Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	15 g.
Wykonanie sprawozdań	15 g.
Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
Wykonanie projektu lub dokumentacji	
Przygotowanie do egzaminu (zaliczenia wykładu)	15 g.
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	70 <i>(suma)</i>
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	2,6
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 g.
Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	6

E. LITERATURA

Wykaz literatury	1. Stefański T.: Teoria sterowania, t. II. Skrypt PŚk nr 365. Kielce 2002. 2. Stefański T.: Teoria sterowania, t. I, układy liniowe. Skrypt PŚk nr 367. Kielce 2002. 3. Kaczorek T.: Teoria układów regulacji automatycznej. Warszawa, WNT 1977. 4. Takahashi Y., Rabins M., Auslander D.: Sterowanie i systemy dynamiczne. Warszawa, WNT 1976.
Witryna WWW modułu/przedmiotu	